

Projektování tunelů pozemních komunikací

Design of road tunnels

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN 73 7507 z ledna 2006 a ČSN 73 7507 ed. A z prosince 2007.

Obsah

Strana

|            |                                            |           |
|------------|--------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b>   | <b>Předmět normy</b>                       | <b>7</b>  |
| <b>2</b>   | <b>Citované normativní dokumenty</b>       | <b>7</b>  |
| <b>3</b>   | <b>Termíny, definice, značky a zkratky</b> | <b>8</b>  |
| <b>3.1</b> | <b>Bezpečnost</b>                          | <b>8</b>  |
| <b>3.2</b> | <b>Stavební terminologie</b>               | <b>10</b> |
| <b>3.3</b> | <b>Dopravní a provozní terminologie</b>    | <b>12</b> |
| <b>3.4</b> | <b>Technologické vybavení</b>              | <b>12</b> |
| <b>3.5</b> | <b>Zkratky</b>                             | <b>12</b> |
| <b>3.6</b> | <b>Značky</b>                              | <b>12</b> |
| <b>4</b>   | <b>Obecně</b>                              | <b>13</b> |
| <b>4.1</b> | <b>Dokumentace a požadavky na tunel</b>    | <b>13</b> |
| <b>4.2</b> | <b>Druhy tunelů</b>                        | <b>13</b> |
| <b>5</b>   | <b>Navrhování a varianty řešení tunelů</b> | <b>15</b> |
| <b>5.1</b> | <b>Navrhování tunelů</b>                   | <b>15</b> |

|             |                                                                                     |           |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>5.2</b>  | <b>Varianty řešení tunelů</b>                                                       | <b>15</b> |
| <b>5.3</b>  | <b>Geotechnický průzkum</b>                                                         | <b>16</b> |
| <b>5.4</b>  | <b>Geotechnický monitoring</b>                                                      | <b>16</b> |
| <b>6</b>    | <b>Pozemní komunikace v tunelu</b>                                                  | <b>16</b> |
| <b>6.1</b>  | <b>Návrhová rychlost</b>                                                            | <b>16</b> |
| <b>6.2</b>  | <b>Současná a výhledová intenzita silničního provozu</b>                            | <b>17</b> |
| <b>6.3</b>  | <b>Etapová výstavba</b>                                                             | <b>17</b> |
| <b>7</b>    | <b>Příčné uspořádání tunelu</b>                                                     | <b>17</b> |
| <b>7.1</b>  | <b>Příčné uspořádání jízdního pásu</b>                                              | <b>17</b> |
| <b>7.2</b>  | <b>Jízdní pruhy a vodicí proužky</b>                                                | <b>21</b> |
| <b>7.3</b>  | <b>Přídavné a přidružené pruhy</b>                                                  | <b>21</b> |
| <b>7.4</b>  | <b>Nouzové a veřejné chodníky</b>                                                   | <b>21</b> |
| <b>7.5</b>  | <b>Překlápění vozovky a příčného profilu tunelu</b>                                 | <b>22</b> |
| <b>8</b>    | <b>Průjezdni prostor tunelu</b>                                                     | <b>22</b> |
| <b>8.1</b>  | <b>Uspořádání průjezdního prostoru</b>                                              | <b>22</b> |
| <b>8.2</b>  | <b>Horní a boční ohraničení průjezdního prostoru</b>                                | <b>23</b> |
| <b>8.3</b>  | <b>Rozšíření průjezdního prostoru</b>                                               | <b>23</b> |
| <b>9</b>    | <b>Směrové a výškové vedení trasy komunikace v tunelu</b>                           | <b>24</b> |
| <b>9.1</b>  | <b>Směrové vedení trasy</b>                                                         | <b>24</b> |
| <b>9.2</b>  | <b>Výškové vedení trasy</b>                                                         | <b>24</b> |
| <b>10</b>   | <b>Konstrukční pokyny</b>                                                           | <b>24</b> |
| <b>10.1</b> | <b>Konstrukce tunelu</b>                                                            | <b>24</b> |
| <b>10.2</b> | <b>Technické řešení ochrany před podzemní a povrchovou vodou a odvodnění tunelu</b> | <b>25</b> |
| <b>10.3</b> | <b>Barevná úprava vozovek, stěn a stropu tunelu</b>                                 | <b>26</b> |
| <b>10.4</b> | <b>Ochrana proti hluku</b>                                                          | <b>26</b> |
| <b>10.5</b> | <b>Ochrana pro omezení vlivu bludných elektrických proudů</b>                       | <b>26</b> |
| <b>10.6</b> | <b>Kabelová a potrubní vedení</b>                                                   | <b>27</b> |
| <b>10.7</b> | <b>Cizí zařízení v tunelu</b>                                                       | <b>28</b> |

**11 Bezpečnostní stavební úpravy 28**

**11.1 Obecně 28**

**11.2 Nouzové pruhy 29**

**11.3 Nouzové zálivy 29**

**11.4 Zálivy pro otáčení vozidel 29**

**11.5 Únikové cesty 30**

**11.6 Záchranné cesty pro osoby 32**

**11.7 Záchranné cesty pro vozidla 32**

**11.8 Vstupy/vjezdy pro složky IZS 33**

**11.9 Bezpečnostní plochy 33**

**11.10 Přístupové komunikace 34**

**12 Technické vybavení tunelu 34**

**12.1 Obecně 34**

**12.2 Řízení dopravy 35**

**12.3 Osvětlení tunelu 36**

**12.4 Větrání tunelu 38**

**12.5 Kabiny SOS 38**

**12.6 Bezpečnostní značení 39**

**12.7 Opatření proti vzniku námrazy 39**

**12.8 Nouzový zvukový systém 40**

**12.9 Spojovací a dorozumívací zařízení 40**

**12.10 Systém videodohledu 41**

**12.11 Řídicí systém 42**

**12.12 Zásobování elektrickou energií 42**

**13 Navrhování tunelové stavby z hlediska požární bezpečnosti 43**

**13.1 Obecně 43**

**13.2 Stavební konstrukce 43**

**13.3** Požární úseky 43

**13.4** Požární vodovod 44

**13.5** Přenosné hasicí přístroje 45

**13.6** Požární větrání 45

**13.7** Kabelové rozvody a vypínání elektrického napájení 45

**13.8** Elektrická požární signalizace 46

**13.9** Logické návaznosti požárně bezpečnostního zařízení 46

**13.10** Zabezpečení stavby jednotkami požární ochrany 46

**Příloha A** (informativní) Požární větrání – základní požadavky 47

Bibliografie 49

Další publikace 49

Předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě se předmět normy rozšiřuje o obdobné stavby (např. galerie, protihlukové tunely a podjezdy), bylo upřesněno a doplněno názvosloví, především z hledisek nových termínů, terminologie nových požárních předpisů a termínů z oblasti technického vybavení tunelů. Kapitola 4 byla doplněna o nové bezpečnostní kategorie a kapitola 6 byla upravena podle ČSN 73 6101:2004 a podle směrnice EU 2004/54/ES z hlediska etapové výstavby. Kapitola 7 byla upravena z hledisek návaznosti na kategorie komunikací podle revizí ČSN 73 6101:2004 a ČSN 73 6110:2006. Kapitola 10 byla upravena v částech, týkajících se odvodnění tunelů, povrchů tunelu, ochrany proti hluku, ochrany pro omezení vlivu bludných elektrických proudů, zásobování vodou a technického vybavení.

Kapitola 11 – Bezpečnostní stavební úpravy – byla přepracována. Dále byla nově zpracována kapitola 12 – Technické vybavení tunelu. Došlo ke změně v kapitole 13 – Navrhování tunelové stavby z hlediska požární bezpečnosti. Součástí této normy je i příloha A (informativní) Požární větrání – základní požadavky.

Souvisící ČSN

ČSN 01 3405 Výkresy ve stavebnictví – Označování charakteristik přesnosti

ČSN 03 8350 Požadavky na protikorozi ochranu úložných zařízení

ČSN 33 2160 Elektrotechnické předpisy – Předpisy pro ochranu sdělovacích vedení a zařízení před nebezpečnými vlivy trojfázových vedení VN, VVN a ZVN

ČSN 33 2165 Elektrotechnické předpisy – Zásady pro ochranu ocelových izolovaných potrubí uložených v zemi před nebezpečnými vlivy venkovních trojfázových vedení a stanic VVN a ZVN

ČSN 34 1610 Elektrotechnické předpisy ČSN – Elektrický silnoproudý rozvod v průmyslových provozovnách

ČSN 36 5601-1 (36 5601) Světelná signalizační zařízení – Technické a funkční požadavky – Část 1: Světelná signalizační zařízení pro řízení silničního provozu

ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení

ČSN 73 0037 Zemní tlak na stavební konstrukce

ČSN 73 0405 Měření posunů stavebních objektů

ČSN 73 6220 Evidence mostních objektů pozemních komunikací

ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení – Umístění a použití návěstidel

ČSN 73 6222 Zatížitelnost mostů pozemních komunikací

ČSN 73 6114 Vozovky pozemních komunikací – Základní ustanovení pro navrhování

ČSN 73 6221 Prohlídky mostů pozemních komunikací

ČSN 73 6242 Navrhování a provádění vozovek na mostech pozemních komunikací

ČSN 73 6266 Protinárazové zábrany mostů přes pozemní komunikace

ČSN 73 7503 Projektování a stavba tunelů městských drah

ČSN CEN/TR 13201-1 (36 0455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 1: Výběr tříd osvětlení

ČSN EN 1990 ( 73 0002) Eurokód: Zásady navrhování konstrukcí

ČSN EN 1991-1-7 (73 0035) Eurokód 1: Zatížení konstrukcí – Část 1-7: Obecná zatížení – Mimořádná zatížení

ČSN EN 1991-3 (73 0035) Eurokód 1: Zatížení konstrukcí – Část 3: Zatížení od jeřábů a strojního vybavení

ČSN EN 12352 (73 7043) Řízení dopravy na pozemních komunikacích – Výstražná světla

ČSN EN 12665 (36 0001) Světlo a osvětlení – Základní termíny a kritéria pro stanovení požadavků na osvětlení

ČSN EN 12899-1 (73 7030) Stálé svislé dopravní značení – Část 1: Stálé dopravní značky

ČSN EN 13201-2 (36 0455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 2: Požadavky

ČSN EN 13201-3 (36 0455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 3: Výpočet

ČSN EN 13201-4 (36 0455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 4: Metody měření

ČSN EN 1317-1 (73 7001) Silniční záchytné systémy – Část 1: Terminologie a obecná kritéria pro zkušební metody

ČSN EN 1317-2 (73 7001) Silniční záchytné systémy – Část 2: Svodidla a mostní svodidla – Funkční třídy, kritéria přijatelnosti nárazových zkoušek a zkušební metody

ČSN EN 1317-3 (73 7001) Silniční záchytné systémy – Část 3: Tlumiče nárazu – Funkční třídy, kritéria

přijatelnosti nárazových zkoušek a zkušební metody

ČSN EN 1317-5+A2 (73 7001) Silniční záchytné systémy – Část 5: Požadavky na výrobky a posouzení shody záchytných systémů pro vozidla

ČSN EN 1436+A1 (73 7010) Vodorovné dopravní značení – Požadavky na dopravní značení

ČSN EN 1423 (73 7011) Vodorovné dopravní značení – Materiály pro dopravní značení – Dodatečný posyp – Balotina, protismykové přísady a jejich směsi

ČSN EN 13501-2+A1 (73 0860) Požární klasifikace stavebních výrobků a konstrukcí staveb – Část 2: Klasifikace podle výsledků zkoušek požární odolnosti kromě vzduchotechnických zařízení

ČSN EN 16276 (360452) Nouzové osvětlení v tunelech pozemních komunikací

ČSN EN 1794-1 (73 7061) Zařízení pro snížení hluku silničního provozu – Neakustické vlastnosti – Část 1: Mechanické vlastnosti a požadavky na stabilitu

ČSN EN 1794-2 (73 7061) Zařízení pro snížení hluku silničního provozu – Neakustické vlastnosti – Část 2: Obecné požadavky na bezpečnost a životní prostředí

ČSN EN 60 529 (33 0330) Stupně ochrany krytem (krytí – IP kód)

ČSN P ENV 1317-4 (73 7001) Silniční záchytné systémy – Část 4: Koncové a přechodové části svodidel – Funkční třídy, kritéria přijatelnosti nárazových zkoušek a zkušební metody

ČSN IEC 60 331-11 (34 7115) Zkoušky elektrických kabelů za podmínek požáru – Celistvost obvodu – Část 11: Zařízení – Samostatné hoření při teplotě plamene alespoň 750 °C

ČSN ISO 129-1 (01 3130) Technické výkresy – Kótování a tolerování – Část 1: Všeobecná ustanovení

ČSN ISO 17398 (01 8060) Bezpečnostní barvy a bezpečnostní značení – Klasifikace, provedení a trvanlivost bezpečnostních značení

Souvisící právní předpisy

Nařízení vlády č. 11/2002 Sb., kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedených signálů

Nařízení vlády č. 88/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací

Nařízení vlády č. 264/2009 Sb., o bezpečnostních požadavcích na tunely pozemních komunikací delší než 500 metrů

Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění vyhlášky č. 268/2011 Sb.

Vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 55/1996 Sb., o požadavcích k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vypracování normy

Zpracovatel: CTN PRAGOPROJEKT, a. s., K Ryšance 1668/16, 148 00 Praha 4, IČ 45272387,

Spolupráce: ELTODO EG, a. s.: pod vedením Ing. Jiřího Štefana

MD ČR: Ing. Lubomír Tichý, CSc., Mgr. Václav Mráz

MV – generální ředitelství HZS ČR

Ředitelství silnic a dálnic ČR: Ing. Pavel Minařík

Amberg Engineering Brno, a. s.: Ing. Vlastimil Horák, Ing. Jiří Pechman

ČSS-sekce tunely: Ing. Jiří Smolík

METROPROJEKT a. s.: Ing. Miroslav Kochánek, Ing. Karel Závora

Gruner AG: Ing. Petr Pospíšil

IKP Consulting Engineers, s. r. o.: Ing. Libor Mařík

K.B.K. fire s. r. o.: Ing. Petr Bebčák

Pragoprojekt a. s.: Ing. Karel Nechmač, Ing. Jiří Svoboda

RCD Radiokomunikace spol. s r. o.: Ing. Petr Holcman

SATRA, spol. s r. o.: Ing. Ludvík Šajtar, Ing. Jiří Zápařka

Ing. Aleš Lebl, pověřená osoba dle NV č. 264/2009 Sb.

Technická normalizační komise: TNK 146 Projektování pozemních komunikací, mostů a tunelů

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Dana Bedřichová

1 Předmět normy

Norma řeší navrhování tunelů pozemních komunikací a varianty jejich šířkového uspořádání, průjezdný prostor tunelu, jeho příčné uspořádání, směrové a výškové vedení komunikace v tunelu.

Obsahuje konstrukční pokyny, bezpečnostní úpravy i zásady požární bezpečnosti potřebné pro projektanta.

Tato norma platí pro projektování, prostorové uspořádání a vybavení nově navrhovaných tunelů silnic, dálnic a místních komunikací. Pro projektování rekonstrukcí a nového technického vybavení stávajících tunelů platí ustanovení této normy v maximálně využitelném rozsahu. Tato norma platí přiměřeně i pro projektování výstavby, rekonstrukcí a technické vybavení galerií, protihlukových tunelů a technické vybavení podjezdů pozemních komunikací.

Norma neplatí pro tunely místních komunikací s městskou kolejovou hromadnou dopravou, pro samostatné tunely nemotoristických komunikací a pro tunely účelových komunikací<sup>1)</sup>. Norma neobsahuje podrobná ustanovení pro výpočet konstrukce tunelů, jejich provádění a pro výpočtová řešení technického vybavení. Tato norma neplatí pro podjezdy a tunely do 100 m.

**Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.**